

V Bruseli 9. 12. 2015
SWD(2015) 275 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

Sprievodný dokument

k návrhom smerníc Európskeho parlamentu a Rady

1. o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu

a

2. o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o online a iných predajoch tovaru na diaľku

{ COM(2015) 634 final }

{ SWD(2015) 274 final }

Súhrnný prehľad
Hodnotenie vplyvu návrhu smernice o dodávaní digitálneho obsahu a smernice o online a iných predajoch tovaru na diaľku
A. Potreba opatrenia
Prečo? Aký problém sa rieši?
<p>Stratégia pre jednotný digitálny trh sa zaoberá dodávaním digitálneho obsahu a online predajom tovaru, pretože podiel elektronického obchodu v rámci maloobchodného sektora EÚ rastie rýchlejšie ako podiel predajov realizovaných vo fyzicky existujúcich obchodoch a nemožno si dovoliť nevyužiť potenciál rastu elektronického obchodu.</p> <p>Celkovo 39 % podnikov predávajúcich online, avšak nie cezhranične, uvádza ako jednu z hlavných prekážok skutočnosť, že existujú rôzne vnútroštátne systémy zmluvného práva. To platí najmä v súvislosti s prostriedkami nápravy v prípade chybného výrobku (49 % maloobchodníkov v EÚ, ktorí predávajú cez internet a 67 % maloobchodníkov, ktorí sa v súčasnosti pokúšajú predávať online cezhranične, resp. to zvažujú). Rozdielne vnútroštátne normy zmluvného práva vedú k jednorazovým nákladom pre obchodníkov predávajúcich spotrebiteľom vo výške približne 4 miliardy EUR, pričom tieto náklady sa týkajú predovšetkým mikropodnikov a malých podnikov.</p> <p>Spotrebiteľia nemajú pri nákupe cez internet naprieč hranicami istotu. Jedným z hlavných dôvodov je ich neistota týkajúca sa ich hlavných zmluvných práv. Takto im unikajú príležitosti a takto majú k dispozícii užší sortiment tovaru za menej konkurenčné ceny. Takisto im vzniká aj ujma v dôsledku nedostatku jasných zmluvných práv v prípade chybného digitálneho obsahu. Súhrnná hodnota finančnej škody vyplývajúcej z najnovšieho problém len so štyrmi druhmi digitálneho obsahu a času stráveného riešením problémov počas posledných 12 mesiacov sa odhaduje na 9 až 11 miliárd EUR.</p>
Čo sa očakáva od tejto iniciatívy?
<p>Všeobecným cieľom je prispieť k rýchlejšiemu rastu jednotného digitálneho trhu v záujme spotrebiteľov a podnikov. Podľa očakávaní by ročný HDP EÚ mal vykazovať trvalý nárast vo výške približne 4 miliardy EUR. Odstránením prekážok súvisiacich so zmluvným právom, ktoré bránia cezhraničnému internetovému obchodu, sa znížia obchodné náklady vyplývajúce z rozdielov v zmluvnom práve a neistota, ktorej čelia podniky, vzhľadom na zložitosť právneho rámca. Táto iniciatíva posilní dôveru spotrebiteľov prostredníctvom stanovenia jednotných pravidiel s jasnými právami spotrebiteľov.</p>
Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ?
<p>Členské štáty by z vlastnej iniciatívy neboli schopné odstrániť prekážky spôsobené rozdielmi medzi vnútroštátnymi právnymi predpismi. Každý členský štát jednotlivo by nebol schopný zabezpečiť celkový súlad svojich právnych predpisov s právnymi predpismi iných členských štátov. Pokiaľ ide o tovar, táto iniciatíva poskytne spotrebiteľom cieleň, plne zosúladený súbor práv vyplývajúcich zo zmluvného práva pri nakupovaní online a inak na diaľku. Zníži náklady pre podniky, v dôsledku čoho budú mať spotrebiteľia prospech z väčšej ponuky za konkurencieschopnejšie ceny. Pokiaľ ide o digitálny obsah, táto iniciatíva prinesie právnu istotu pre podniky, ktoré chcú predávať v iných členských štátoch. Zároveň tiež zabezpečí súdržné práva spotrebiteľov s vysokou úrovňou ochrany spotrebiteľa. V dôsledku toho budú spotrebiteľia schopní a podniky budú môcť ľahšie dodávať digitálny obsah a tovar online v rámci celého jednotného digitálneho trhu. Takisto sa zabráni aj fragmentácii právneho rámca v oblasti digitálneho obsahu, ku ktorej by mohlo dôjsť, ak by členské štáty začali túto oblasť legislatívne upravovať individuálne.</p>
B. Riešenia
Aké legislatívne a nelegislatívne možnosti politiky sa zvažovali? Uprednostňuje sa niektorá možnosť? Prečo?
<p>Uprednostňovaná možnosť (Možnosť 1: cieleň plne harmonizované pravidlá pre digitálny obsah a tovar) zníži náklady súvisiace so zmluvným právom pre obchodníkov pri cezhraničných transakciách. Väčšia hospodárska súťaž bude viesť k celkovému nárastu obchodu. Spotrebiteľia budú mať prospech z väčšej možnosti výberu za konkurencieschopnejšie ceny. Spotrebiteľia budú mať jasný súbor práv v celej EÚ, a preto budú mať väčšiu dôveru v jednotný digitálny trh. Ďalšími zvažovanými možnosťami boli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Možnosť 2: cieleň plne harmonizované pravidlá pre digitálny obsah – uplatňovanie práva obchodníka, v kombinácii s existujúcimi harmonizovanými pravidlami upravujúcimi tovar. • Možnosť 3: cieleň plne harmonizované pravidlá pre digitálny obsah a žiadna zmena politiky, pokiaľ ide o tovar. • Možnosť 4: minimálne harmonizačné pravidlá pre digitálny obsah a žiadna zmena politiky, pokiaľ ide o tovar. • Možnosť 5: dobrovoľný európsky vzor zmluvy, kombinovaný so symbolom dôveryhodnosti stanovenými na úrovni EÚ.
Kto podporuje ktorú možnosť?
<p>Pokiaľ ide o digitálny obsah, väčšina aktérov z podnikateľskej verejnosti zastáva stanovisko, že je nutné, aby opatrenia EÚ malo formu úplnej harmonizácie; Stanovisko odvetvia informačných technológií je rôznorodejšie. Spotrebiteľské organizácie takisto uznávajú potrebu konať a podporujú úplnú harmonizáciu, za predpokladu, že</p>

bude zaručená vysoká úroveň ochrany spotrebiteľa. Väčšina členských štátov, ktoré sa vyjadrili, tiež víta opatrenia EÚ týkajúce sa digitálneho obsahu. Pokiaľ ide o tovar, podniky sa prikláňajú k prijatiu opatrení na úrovni EÚ. Zatiaľ čo väčšina by podporila úplnú harmonizáciu, iní by uprednostnili uplatňovanie práva obchodníka. Niektoré členské štáty a združenia spotrebiteľov sú proti zmene nariadenia Rím I. Spotrebiteľské organizácie by úplnú harmonizáciu podporili, iba ak by sa zabezpečila vysoká úroveň ochrany spotrebiteľa a existujúce vnútroštátne úrovne ochrany spotrebiteľa by sa neznížili. Členské štáty majú rozdielne názory na potrebu konať. V súvislosti s digitálnym obsahom aj tovarom takmer všetci respondenti uprednostňujú také riešenie, ktoré by sa vzťahovalo len na zmluvy medzi podnikmi a spotrebiteľmi. Väčšina zainteresovaných strán varuje pred možnou fragmentáciou na online a offline predaj tovaru. Komisia však prijme opatrenia potrebné na zabránenie takejto fragmentácii a prínosy, ktoré vyplývajú z toho, že sa bude konať teraz, prevážia nad týmto rizikom právnej fragmentácie.

C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti

Aké sú prínosy uprednostňovanej možnosti?

Uprednostňovaná možnosť politiky odstráni prekážky, ktorými je postihnutý cezhraničný online obchod v súvislosti so zmluvným právom, a to pre spotrebiteľov aj pre obchodníkov. Odstránenie týchto prekážok je stimulom pre cezhraničný obchod: ak prekážky súvisiace so zmluvným právom odpadnú, počet podnikov predávajúcich online a cezhranične by mohol vzrásť o viac ako 5 percentuálnych bodov. Podľa veľmi striedmych odhadov by to znamenalo, že by online cez hranice začalo predávať ďalších 122 000 podnikov. Vývoz v rámci EÚ by sa zvýšil o 0,04 %, čo zodpovedá približne 1 mld. EUR.

Zvýšená konkurencia v oblasti maloobchodu online by viedla k zníženiu maloobchodných cien vo všetkých členských štátoch, a to v priemere o – 0,25 % na úrovni EÚ. Dôsledkom tohto poklesu cien a vyššej dôvery spotrebiteľov z titulu jednotného práva EÚ bude aj ďalší rast spotrebiteľského dopytu. Spotreba domácností, ktorá zohľadňuje životnú úroveň spotrebiteľov, by v každom členskom štáte EÚ mala narásť v priemere o +0,23 %, čo zodpovedá približne 18 mld. EUR. Počet spotrebiteľov nakupujúcich online cez hranice by sa mohol zvýšiť o takmer 7 percentuálnych bodov. To by znamenalo, že nakupovať online cezhraničným spôsobom by mohlo začať niečo medzi 8 až 13 miliónmi nových spotrebiteľov. Priemerná ročná suma vynaložená jedným cezhraničným kupujúcim by sa takisto mohla zvýšiť o 40 EUR. Toto zvýšenie ponuky a dopytu bude mať priamy vplyv na hlavné makroekonomické ukazovatele v každom členskom štáte a v EÚ ako celku. Očakáva sa, že celkový reálny HDP EÚ vzrastie o 0,03 %, čo predstavuje trvalý nárast vo výške asi 4 miliardy EUR ročného HDP EÚ.

Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť?

Pokiaľ ide o náklady podnikov na dodržiavanie predpisov, podnikom vzniknú jednorazové náklady na prispôsobenie svojich zmlúv na nové pravidlá. Tieto náklady predstavujú sumu približne 7 000 EUR na jeden podnik. Tieto náklady však budú viac než kompenzované tým, že podnikateľské subjekty, ktoré prejavia záujem, budú môcť predávať spotrebiteľom vo všetkých členských štátoch EÚ bez toho, aby museli znášať dodatočné náklady súvisiace so zmluvným právom a s nutnosťou prispôbiť svoje zmluvy obligatorným pravidlám zmluvného práva každého členského štátu. Podnikom takisto vzniknú náklady spojené s konkrétnymi následkami uplatňovania nových pravidiel na ich zmluvy so spotrebiteľmi. Nie je však možné posúdiť úroveň týchto nákladov, pretože bude závisieť napríklad od toho, či a do akej miery bude ten-ktorý podnik predávať chybné výrobky.

Aký bude vplyv na podniky, MSP a mikropodniky?

Podniky budú čeliť nákladom na dodržiavanie nových predpisov, ale väčším prínosom bude možnosť využívať plne harmonizované pravidlá na vývoz tovaru alebo digitálneho obsahu v celej EÚ. Mikropodniky nebudú oslobodené od nových právnych predpisov, pretože tieto predpisy sa budú v plnom rozsahu uplatňovať na MSP: výnimky by totiž znížili dôveru spotrebiteľov pri nákupe od MSP. Nie je žiadny dôvod na to, aby mali spotrebiteľia nižšiu úroveň ochrany pri ich nakupovaní od MSP než v prípade nákupu od väčšieho dodávateľa. Ohrozilo by to prínosy, ktoré im vyplývajú z jednotného súboru pravidiel platných v celej EÚ. Táto iniciatíva bude osobitne prínosná pre MSP, ktoré sú viac postihnuté nákladmi spojenými s nutnosťou prispôsobenia ich zmlúv obligatorným pravidlám iných členských štátov a ktoré sú často obmedzené len na pôsobenie na vlastnom domácom trhu. Cezhraničný obchod je pre nich dôležitý spôsob, ako využiť výhody úspor z rozsahu. Malé a stredné podniky čelia problémom pri hľadaní zákazníkov. Tieto problémy by sa dali ľahšie zvládnuť v online prostredí, pretože internet umožňuje online predaj za znížených nákladov v porovnaní s offline obchodom.

Dôjde k citel'ným vplyvom na štátne rozpočty a vnútroštátne správy?

Okrem povinnosti transponovať smernice do vnútroštátneho práva a povinnosti tieto pravidlá presadzovať neexistujú žiadne praktické dôsledky pre orgány verejnej správy. Jednotné pravidlá zmluvného práva v prípade chybných výrobkov v EÚ uľahčia presadzovanie práva zo strany členských štátov, a najmä spoločné cezhraničné presadzovanie opatrení prijatých orgánmi v oblasti spolupráce vo sfére ochrany spotrebiteľa.

Dôjde k iným citel'ným vplyvom?

Táto iniciatíva bude mať pozitívny vplyv na základné práva. Zabezpečí jednotnú vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa v celej EÚ (článok 38 Charty základných práv), hoci v prípade tovaru to povedie k zmenám úrovne ochrany v niektorých členských štátoch. Zvýši sa informovanosť spotrebiteľov, pokiaľ ide o ekonomickú hodnotu ich osobných údajov v súlade s článkami 7 a 8 Charty a ustanoveniami súčasných a budúcich právnych

predpisov EÚ. Podniky budú schopné ľahšie predávať na domácom trhu aj cez hranice (článok 16). Jednotné pravidlá uľahčia výkon práva na účinný prostriedok nápravy pred súdom (článok 47).

D. Nadväzná opatrenia

Kedy bude táto politika preskúmaná?

Komisia bude monitorovať implementáciu predmetných smerníc a začne hodnotenie s cieľom posúdiť, ako účinne dosahujú svoje ciele, 5 rokov po nadobudnutí ich účinnosti.